

Vårt Dnr: E-20221013-1
Vår ref: Inger Svedmyr

Energimarknadsinspektionen

Er referens:
registrator@ei.se

Ärendenummer: 2022-100432

Yttrande över remissen: "Nya föreskrifter för mätning av el"

1 Våra synpunkter på remissen i sammanfattning

Elöverkänsligas Riksförbund har erbjudits möjlighet att lämna yttrande över rubricerad remiss. Vi har följande synpunkter:

Vi är tillfreds med att skrivningen i nuvarande 3 kap 5 §, 5:e stycket finns kvar, i förslaget nu som 7:e stycket, dvs att formuleringen:

"Om registrering av mätvärden i en månadsavräknad uttagpunkt inte kan ske vid de tidpunkter som anges i femte stycket ska registrering ske senast två vardagar efter de tidpunkter som anges i femte stycket."

i sak bibehålls.

Men det är angeläget att även de allmänna råd som återfinns efter 3 kap 5 § får bibehålla samma formulering som tidigare. Vi anser således att tillägget som lyder

"Särskilda skäl för nätföretag att frånga en elanvändares begäran om månadsmätning kan vara om kvarts- eller timmävärden behövs till nätföretagets debitering."

bör tas bort.

Bakgrunden är att många elöverkänsliga personer mår dåligt eller blir rejält sjuka av sådana mätare som idag behövs för timmätning m.m. Dessa elöverkänsliga personer behöver en elmätare som saknar elektronik och särskilt radiosändare (t.ex. en mekanisk s.k. Ferrarismätare).

Flera hundra av våra medlemmar har (haft) överenskommelser med elnätbolag att deras elförbrukning mäts med en elektronikfri elmätare. Utan en sådan överenskommelse skulle dessa personer bli mycket sjuka, få sitt hälsotillstånd avsevärt försämrat eller tvingas att flytta till elfritt boende, alternativt att avsluta sin elnätanslutning och skaffa dieselaggregat för att kunna få tillgång till el för att driva t ex vattenpump eller tvättmaskin.

Elöverkänsligas Riksförbund _____ Medlem i Funktionsrätt Sverige

Post- och Besöksadress	Telefon	Fax	E-post	Org.nr.	Plusgiro	Bankgiro
Blåsutvägen 53 121 36 JOHANNESHÖV	08-712 90 65	08-712 89 48	info@eloverkanslig.org	812400-9484	67 84 45-8	788-2970

Stockholm

Vi utgår ifrån att elnätsföretagen fortsätter att acceptera överenskommelser om elektronikfria elmätare även av hälsoskäl.

Vi hänvisar till EU-direktiv EU-dokumentet. 14.6.2019 SV Europeiska unionens officiella tidning L 158/125, EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/944

av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (omarbetning) (Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 194.2, [...]

[I den svenska EU-översättningen av dokumentet återfinns nedanstående Artikel 22 på sidan 32, se bifogad PDF från EU¹]

”Artikel 22

Traditionella mätare

- 1. I fall där slutkunderna inte har smarta mätare ska medlemsstaterna säkerställa att slutkunderna förses med individuella mätare av traditionell typ som korrekt mäter deras faktiska förbrukning.*
- 2. Medlemsstaterna ska säkerställa att slutkunderna lätt kan läsa sina traditionella mätare, antingen direkt eller indirekt via ett webbgränssnitt eller via något annat lämpligt gränssnitt.”*

Detta måste tolkas så att ett nätföretag inte får frångå en elanvändares begäran om månadsmätning, även om nätföretaget t.ex. hävdar att timmätning behövs för nätföretagets debitering. Effektivvärden för debitering får då i förekommande fall erhållas genom uppskattningar.

I exempelvis Österrike har man följt detta EU-direktiv och ger elöverkänsliga kunder möjlighet till undantag, precis som elbolagen i Sverige tidigare har kunnat göra.

Elöverkänsligas Riksförbund avser därför även att uppvakta (den blivande) regeringen att utvidga undantaget i mätförordningens 32 § så att det inte råder någon tvekan om att den kund som önskar ha en ”traditionell mätare”, dvs analog utan elektronik, ska kunna få detta, t.ex. av hälsoskäl.

För originaltexten på engelska, se nästa sida!

¹ CELEX 32019L0944 SV TXT.pdf, hämtad från
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019L0944>

[Engelsk originaltext²:
”Article 22

Conventional meters

- 1. Where final customers do not have smart meters, Member States shall ensure that final customers are provided with individual conventional meters that accurately measure their actual consumption.*
- 2. Member States shall ensure that final customers are able to easily read their conventional meters, either directly or indirectly through an online interface or through another appropriate interface.”*

Detta tolkas av oss som om att kunden själv ska kunna läsa av mätaren, t ex med direkt avläsning. Och att detta ska vara möjligt för alla kunder, även elöverkännliga.

2 Document 32019L0944, Directive (EU) 2019/944 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity and amending Directive 2012/27/EU (recast) (Text with EEA relevance.)
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019L0944>

Elöverkännligas Riksförbund _____ **Medlem i Funktionsrätt Sverige**

Post- och Besöksadress	Telefon	Fax	E-post	Org.nr.	Plusgiro	Bankgiro
Blåsutvägen 53 121 36 JOHANNESHÖV Stockholm	08-712 90 65	08-712 89 48	info@eloverkanslig.org	812400-9484	67 84 45-8	788-2970

2 Om oss

Elöverkänsligas Riksförbund är en funktionsrättsorganisation som organiserar personer med funktionsnedsättningen elöverkänslighet.

Förbundet är medlem i Funktionsrätt Sverige som organiserar 50 funktionsrättsförbund.

Förbundet har för närvarande ca 2200 medlemmar.

Enligt Miljöhälsorapporten 2009 från Socialstyrelsen är 3,2 % av den vuxna befolkningen elöverkänsliga. Det motsvarar över 300 000 personer. Cirka 0,4 % är svårt drabbade.

Elöverkänslighet är en funktionsnedsättning och elöverkänsliga omfattas av ”Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken” antagen av riksdagen den 11 maj år 2000.

I FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som EU har antagit och Sverige ratificerat är det ”universellt utformade samhället” en central utgångspunkt.

De kraftiga utbyggnaden av trådlös teknik de senaste 20 åren har medfört en mycket försämrad tillgänglighet i hela samhället för elöverkänsliga. Detta har skett trots att allt fler varningssignaler kommer från olika håll, såsom resolutioner och deklARATIONER från internationella organ (se nedan), i form av forskningsrapporter och inte minst, de drabbades dokumenterade erfarenheter. Resolution 1815 (2011)³ från Europarådet uppmanar medlemsländerna bland annat att:

8.1.4. ägna särskild uppmärksamhet åt elöverkänsliga människor som lider av ett syndrom som medför överkänslighet mot elektromagnetiska fält och införa särskilda åtgärder för att skydda dem, inklusive att inrätta strålningsfria zoner som inte täcks av trådlösa nätverk;

Fler angelägna råd återfinns i den kompletta resolutionstexten (svensk översättning bifogas).

Den 31 maj 2011 tillkännagav WHO:s cancerforskningsorgan IARC att de beslutat att klassificera radiofrekventa elektromagnetiska fält, som de långt tidigare gjort med lågfrekventa magnetfält, såsom ”Class 2B carcinogen”, det vill säga som möjligen cancerframkallande, i samma grupp som DDT och bly⁴.

3 Resolution 1815 (2011) länk till originaltext på engelska:
<http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2H-Xref-ViewPDF.asp?FileID=17994&lang=en>

4 Meddelande om IARC:s (International Agency for Research on Cancer) klassificering av radiofrekventa fält inklusive de som kommer ifrån moderna kommunikationsutrustning och mobiltelefoner som möjligen cancerframkallande, länk till IARC:s meddelande: http://www.iarc.fr/en/media-centre/pr/2011/pdfs/pr208_E.pdf

Den 11 maj 2015 lämnade 190 forskare från 39 länder in en uppmaning till FN, FN:s medlemsstater och Världshälsoorganisationen (WHO) där man begär att de [FN] antar mer skyddande riktlinjer för exponering för elektromagnetiska fält (EMF) och trådlös teknik, med hänsyn till allt starkare bevis för risker.

Forskarna bakom "International EMF Scientist Appeal"⁵, uppmanar generalsekretären och FN-anslutna organ att främja förebyggande åtgärder för att begränsa EMF-exponeringar och att utbilda allmänheten om hälsoriskerna, i synnerhet för barn och gravida kvinnor.

I dokumentet "EUROPAEM EMF Guideline 2016 for the prevention, diagnosis and treatment of EMF-related health problems and illnesses"⁶, redogör Europas främsta läkare och experter på problematiken runt elöverkänslighet för den vetenskapliga bakgrunden och ger rekommendationer avseende diagnos och behandling.

I en nyligen publicerad forskningsrapport⁷ med titeln "Electrohypersensitivity as a Newly Identified and Characterized Neurologic Pathological Disorder: How to Diagnose, Treat, and Prevent It." redogör professor D. Belpomme och medarbetare för bl a hur elöverkänslighet kan diagnosticeras, behandlas och förebyggas. Se referens nedan.

För Elöverkänsligas Riksförbund:

Thomas Josefsson, sakkunnig och Per Segerbäck, sakkunnig

Bilaga:

EU-direktiv: CELEX 32019L0944 SV TXT.pdf

Resolution 1815 (2011) från Europarådet i svensk översättning (PDF)

5 Länk till pressmeddelandet: i original på engelska:

https://emfscientist.org/images/docs/EMF_Scientist_Press_Release_5-1-2015.pdf

Svensk översättning: https://emfscientist.org/images/docs/transl/Swedish_EMF_Scientist_Appeal_2015.pdf

6 Länk till komplett artikel på engelska:

<https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/reveh.2016.31.issue-3/reveh-2016-0011/reveh-2016-0011.pdf>

7 Belpomme, D.; Irigaray, P. Electrohypersensitivity as a Newly Identified and Characterized Neurologic Pathological Disorder: How to Diagnose, Treat, and Prevent It. Int. J. Mol. Sci. 2020, 21, 1915.

Länk till komplett artikel på engelska: [https://www.mdpi.com/1422-0067/21/6/1915?](https://www.mdpi.com/1422-0067/21/6/1915?type=check_update&version=2)

[type=check_update&version=2](https://www.mdpi.com/1422-0067/21/6/1915?type=check_update&version=2)